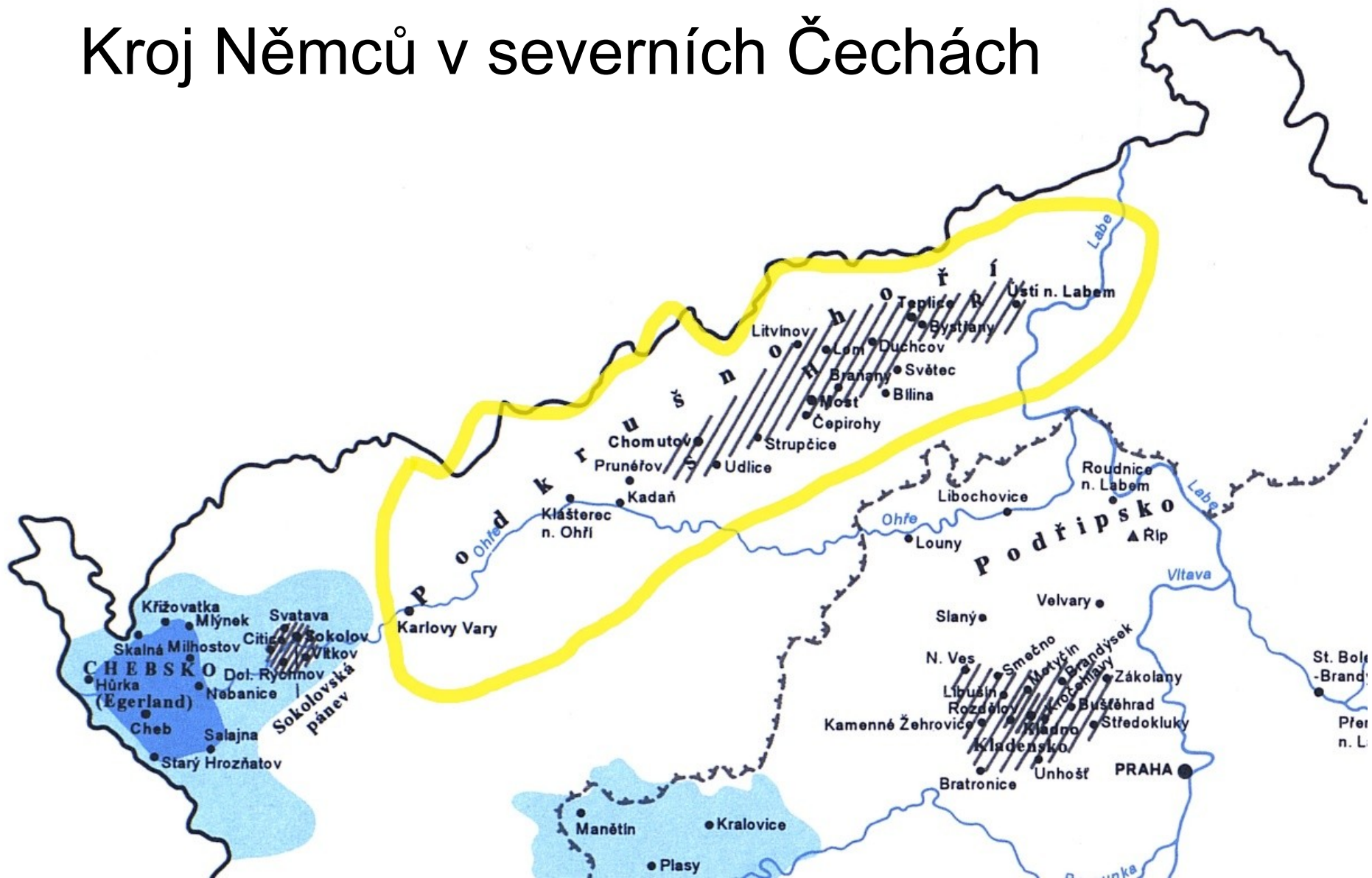

Regionální typy lidového oděvu

Martin Šimša, ÚEE, MU Brno

Kroj Němců v severních Čechách

Žatecko

A. Pucherna, L. G. Buquoy, 1814, Sedlák a selka z Žatecka

Litoměřicko

A. Pucherna, L. G. Buquoy, 1814, Sedlák a selka z Litoměřicka

Litoměřicko – Krušnohoří

A. Pucherna, L. G. Buquoy, 1814, Sedlák a selka z Krušnohoří

Loketsko – město Jáchymov

A. Pucherna, L. G. Buquoy, 1814, Sedlák a selka z Jáchymova

Loketsko

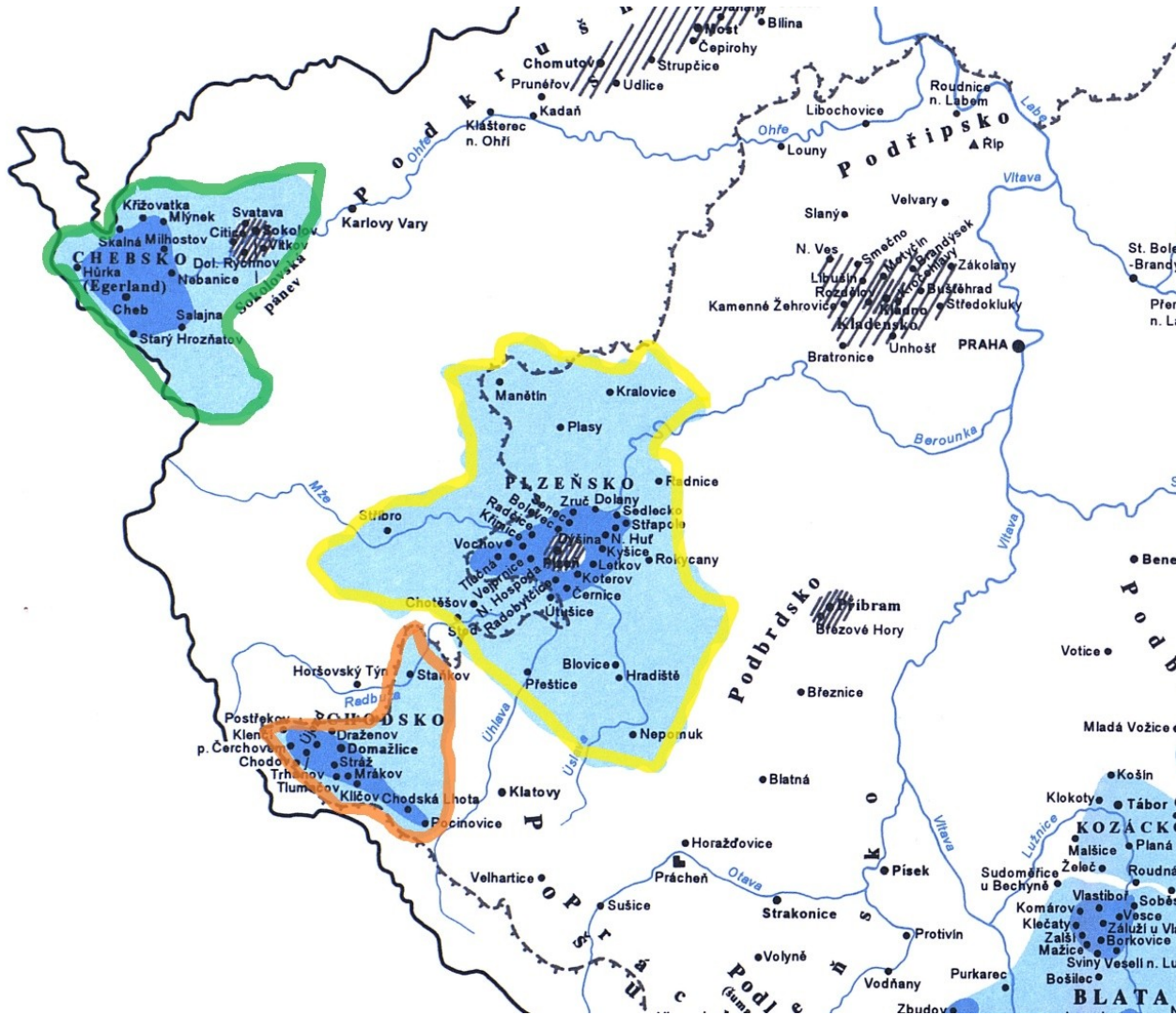
A. Pucherna, L. G. Buquoy, 1814, Sedlák a selka z Loketska

Loketsko

G. M. Opitz, 1817, Svatební pár z Loketska

Chebsko

Chebsko

G. M. Opitz, 1817, Svobodná mládež a dohazovač z Chebska

Chebsko

G. M. Opitz, 1817, Svobodná mládež při tanci z Chebska

Chebsko – historická perspektiva

A. Pucherna, L. G. Buquoy, 1814, Sedlák a selka z Chebska

Chebsko – historická perspektiva

Muž a ženy z Chebska, W. Kininger, 1802

Chebsko – historická perspektiva

Dívky a mládenec z Chebska, W. Kininger, 1802

Chebsko – historická perspektiva

Seb. Grüner's: Über die ältesten Sitten u. Gebräuche der Egerländer.

Dreifarbenlichtdr., Carl Bellmann, Prag

Svatební průvod z Chebska, S. Grüner, 1828

Chebsko – historická perspektiva

Seb. Grüner's: Über die ältesten Sitten u. Gebräuche der Egerländer.

Dreifarbenlichtdr., Carl Bellmann, Prag

Svatební tanec z Chebska, S. Grüner, 1828

Chebsko – historická perspektiva

Seb. Grüner's: Über die ältesten Sitten u. Gebräuche der Egerländer.

Dreifarbendruck, Carl Bellmann, Prag.

Návštěva šestinedělky z Chebska, S. Grüner,
1828

Chebsko – historická perspektiva

Seb. Grüner's; Über die ältesten Sitten u. Gebräuche der Egerländer.

Dreifarbenlichtdr., Carl Bellmann, Prag.

Pohřební průvod z Chebska, V. Grüner, 1828

Chebsko – historická perspektiva

Dívky a mládenec z Chebska, V. Grüner, 1828

Chebsko – historická perspektiva

Kroj Němců z Chebska, Kretschmer 1868; R. Ottenfeld, 1896, Kroj Němců z Chebska

Chebsko – skladba ženských oděvních součástí

- Silueta – splývavá s přirozeným pasem a délkou sukní po kotníky
- Punčochy, střevíce, pantofle
- Spodní oděv – dlouhá košile *Hemmad*
- Krátká košile – *Steckärmel*
- Sukně – polovlněná šerka – *Schrkanakittel, Staatskitte*
- Spodnička – *Unterräcke*
- Zástěra – plátěná modrá, hedvábná – *Arbeitsschurze, Furta*
- Šněrovačka s puntem - *Leib*
- Kabátek - *Spenzer*
- Čepec, šátek, kožešinová čepice
- Opasek

Chebsko – ženské oděvní součásti

Seb. Grüner's: Über die ältesten Sitten u. Gebräuche der Egerländer.

Dreifarbentische., Carl Bellmann, Prag.

6. Alte und neue weibliche Kleidertracht.

Chebsko – ženské oděvní součásti

Seb. Grüner's: Über die ältesten Sitten u. Gebräuche der Egerländer.

Dreifarbenlichtdr., Carl Bellmann, Prag.

Chebsko – mužské oděvní součásti

- Silueta - přiléhavá se přirozeným pasem a širokými krátkými kalhotami
- Punčochy, vysoké i nízké boty
- Kalhoty – široké koženky – *Hose, Stummelhose*
- Pás, šle – *Leibriemen, Hosenträger*
- Košile – *Hemd, Vorhemd*
- Vesta – *Lrmelleib*
- Kabátek – *Koller*
- Kabát – *Langrock, Póvr, Krógn*
- Klobouk – *Hut*
- Kožešinová čepice – *Zipfelmutz*

Chebsko – mužské oděvní součásti

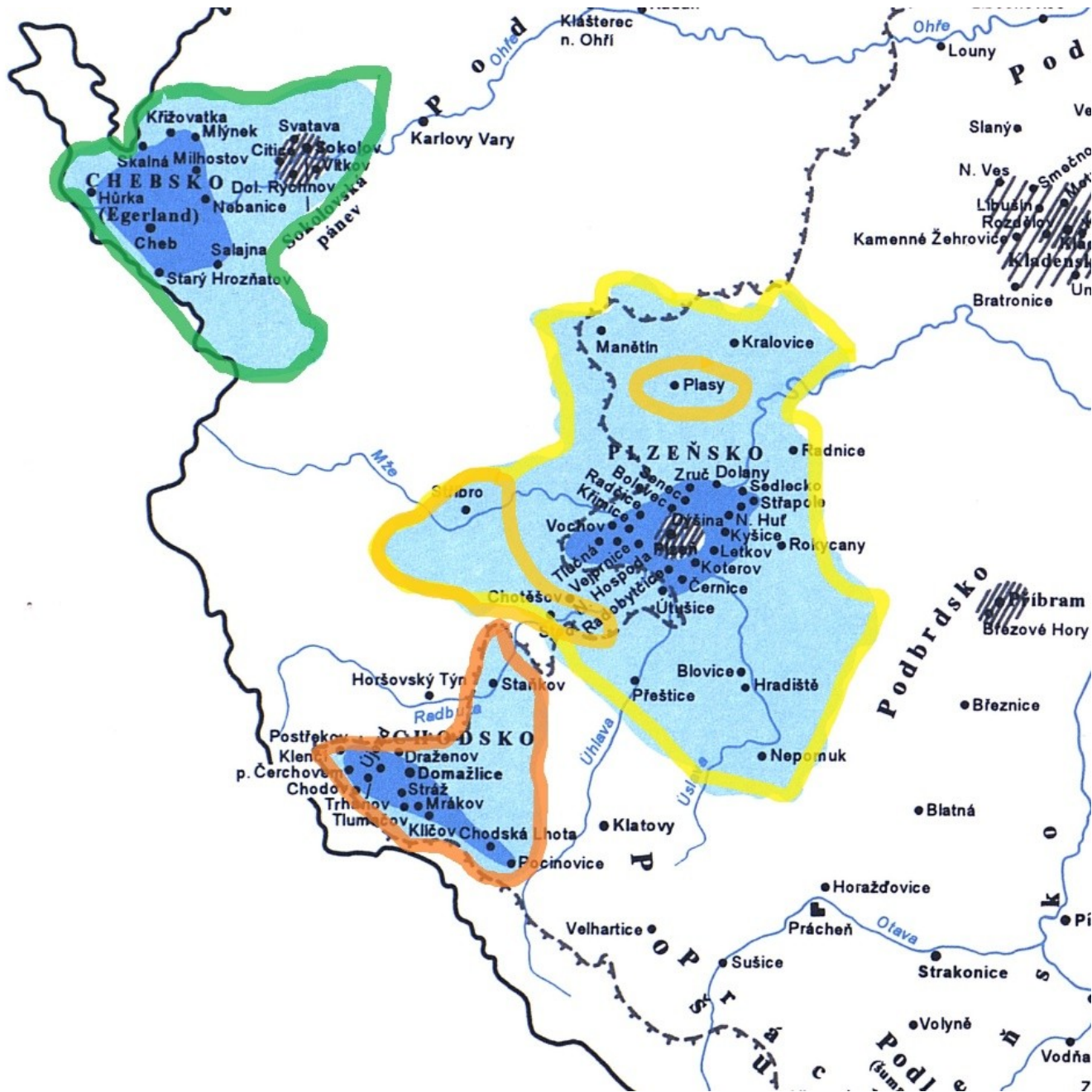

Seb. Gräner's: Über die ältesten Sitten u. Gebräuche der Egerländer.

Dreifarbentlichtdr., Carl Sellmann, Prag.

8. Alte und neue männliche Kleidertracht.

Chodsko

Chodsko – historická perspektiva

A. Pucherna, L. G. Buquoy, 1814, Sedlák a selka z Domažlicka

Chodsko – historická perspektiva

Svatební průvod z Domažlicka, 1836

Chodsko – historická perspektiva

A. Waldhauser, 1863, Stará žena a chasník z Domažlicka

Chodsko – historická perspektiva

Ferdinand Velc, 1893: Chodská družka a družba (ženich)

Chodsko – historická perspektiva

Ferdinand Velc: Dívka a žena z Postřekova, konec 19. století

Chodsko – historická perspektiva

Václav Malý: Chod v kožichu, kolem 1900; Chodka v pleně, zač. 20. stol.

Chodsko – historická perspektiva

Václav Malý: Kráčející pár, zač. 20. století

Chodsko – historická perspektiva

Jaroslav Špillar: Chodka v kroji, 2. pol. 19. století; Chod v kroji, 2. pol. 19. století

Chodsko – historická perspektiva

Jaroslav Špillar: Pár z Chodska, 1895

Chodsko – historická perspektiva

Chodské děvče, 1. pol. 20. století; Přádleny v Postřekově, 1. pol. 20. století

Chodsko – historická perspektiva

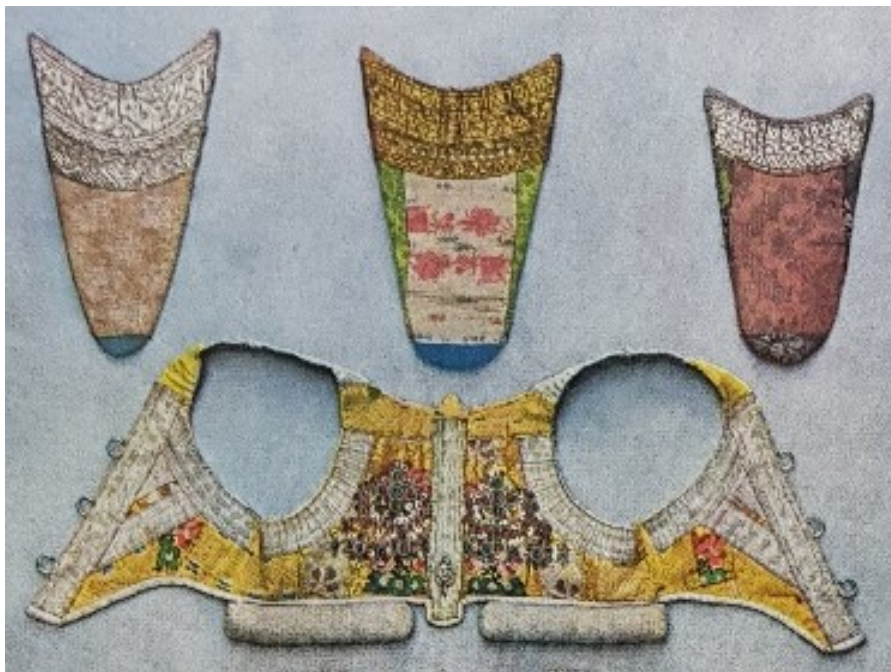
Mladý pár z dolních vesnic, Chodsko

Chodsko – skladba ženských oděvních součástí

- Silueta – splývavá se zvýšeným pasem a délkou sukní po kotníky
- Punčochy, střevíce, pantofle
- Spodní sukně s živůtkem *voblečka*
- Krátká košile – rukávy – široké, úzké – *pistulky*, krátké *žejdličkové*
- Sukně – vlněné a polovlněné *šerka*
- Sukně se živůtkem – *kanduš*
- Šněrovačka s puntem
- Živůtek *lajblíček*
- Zástěra *fěrtoch* - polhedvábný *baborák*, vytkávané hedvábí
- Opasek
- Kabátek s kožešinovou podšívkou
- Krátký bílý kabátek
- Kacabajka a jupka
- Čepec *koláč* a rouška *plínka*
- Šátek

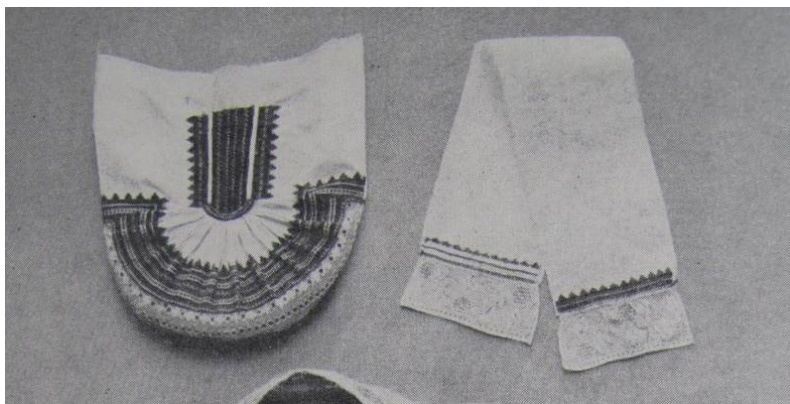

Chodsko – ženské oděvní součásti

Vysoké živůtky s puntem z Postřekova. Nízký živůtek z Domažlicka

Chodsko – ženské oděvní součásti

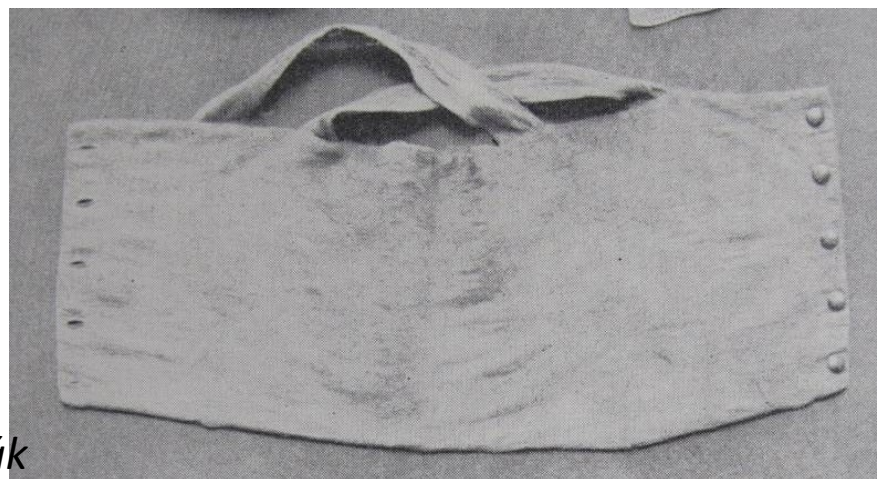
Ženský čepec *koláč* a rouška *plínka*; ženský kabátek a opasek; kabát *šerka* z Postřekova

Chodsko – mužské oděvní součásti

- Silueta – přiléhavá, se přirozeným pasem a krátkými kalhotami
- Punčochy, vysoké i nízké boty, dřeváky
- Kalhoty – úzké kožené *praštěnky*, kožené šle
- Košile
- Vesta zapínaná na boku *křížovák*
- Vesta zapínaná vepředu *kamizola*
- Kabátek *kazajka*
- Kabát bílý *šerkovák*
- Kabát modrý *župan*
- Klobouk *širák*
- Kožešinová čepice *vydrovka*

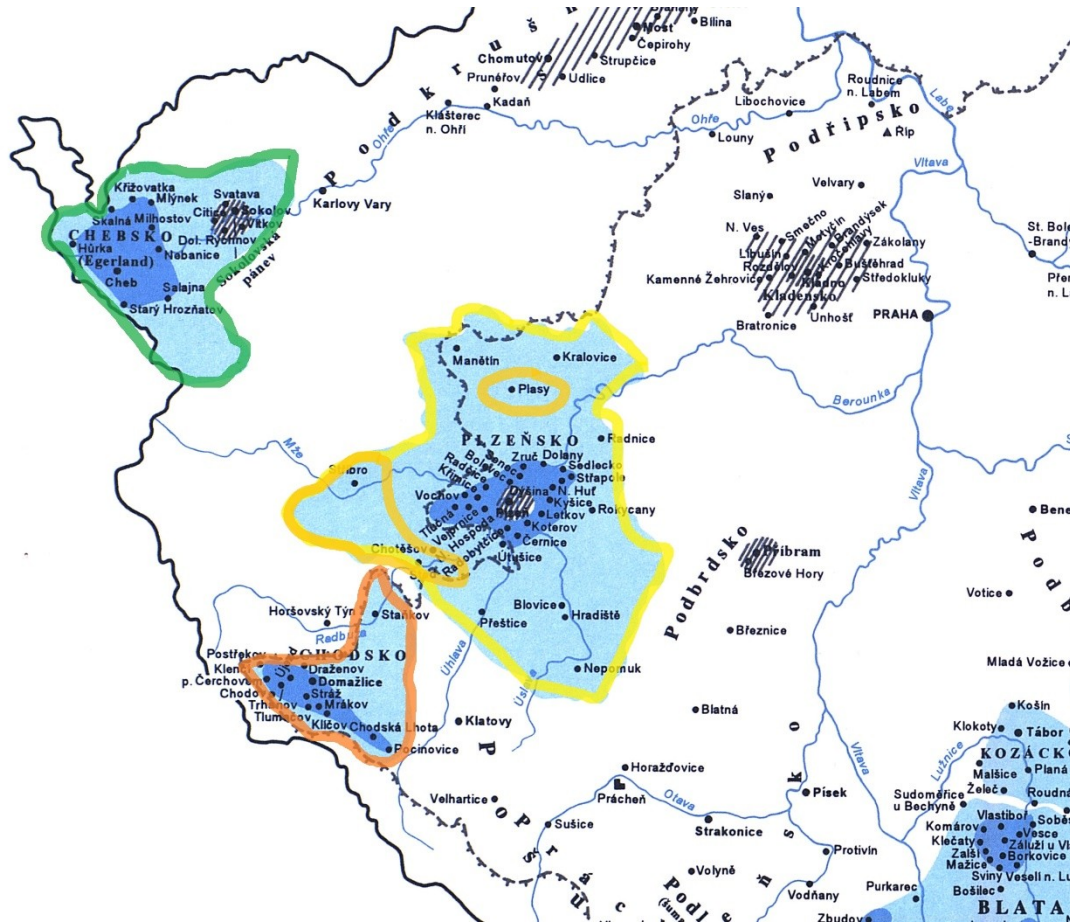

Chodsko – mužské oděvní součásti

Mužský kabát, vesta *kamizola* a vesta *křížovák*

Plzeňsko, Plassako, Stříbrsko, Chotěšovsko

Plzeňsko – historická perspektiva

V. Dvořák, 1720, Služebnictvo zámku Manětín

Plzeňsko – historická perspektiva

G.M. Opitz, 1820, Böhmen Stock, Albertina

Plzeňsko – historická perspektiva

A. Pucherna, L. G. Buquoy, 1814, Sedlák a selka z Plzeňska

Plzeňsko – historická perspektiva

A. Gerasch, 1860, Žena z Plzeňska; Mladík a děvče z Plzeňska, F. Hottenroth, 1830

Plzeňsko – historická perspektiva

Selka z Dobřan na Plzeňsku, J. Mánes, cca 1850

Plzeňsko – historická perspektiva

Svatba z Plzeňska, Václav Kroupa, 1847

Plzeňsko – historická perspektiva

Studie svatebčanů z Plzeňska, Václav Kroupa, 1847

Plzeňsko – historická perspektiva

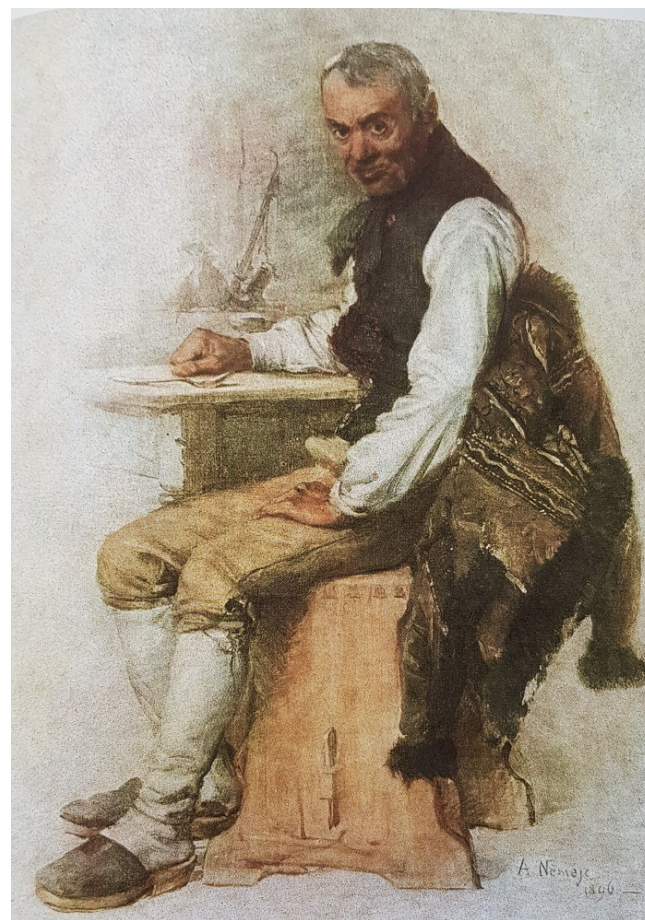
Studie svatebčanů z Plzeňska, Václav Kroupa, 1847

Plzeňsko – historická perspektiva

Studie svatebčanů z Plzeňska, Václav Kroupa, 1847

Plzeňsko – historická perspektiva

Nevěsta v kroji, Dědáček v krátkém kožichu, A. Němejc, přelom 19 a 20. století

Plzeňsko – historická perspektiva

Plzeňské kroj z konce 19. století

Plzeňsko – historická perspektiva

Pár z Merklína, R. Kolowratová, 1840

Stříbrsko – historická perspektiva

Kroje v Sulislavě u Stříbra, konec 19. století

Chotěšovsko – historická perspektiva

Duller, 1847, Kroj obyvatel Chotěšovska; 1890, Svatební průvod z Chotěšovska

Chotěšovsko – historická perspektiva

A. Kretschmer, 1868, Svatební úprava hlavy z Chotešovska; Taneční zábava.

Chotěšovsko – historická perspektiva

A. Kretschmer, 1868, Oděv obyvatel Chotěšovska

Chotěšovsko – historická perspektiva

Augustin Němejc: Dívka z Plzeňska a Litic

Augustin Němejc: Dívka z Plzeňska a Litic

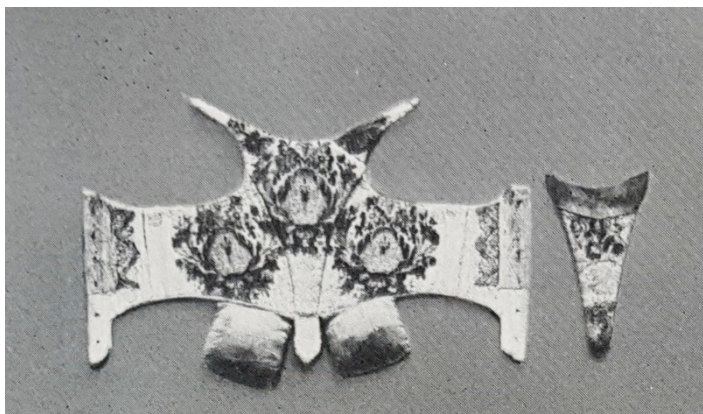
A. Němejc, konec 19. stolu, Dívka z Plzeňska a Litic

Plzeňsko – skladba ženských oděvních součástí

- Silueta – rozšířená s přirozeným pasem a proměnlivou délkou sukní od poloviny lýtek po kotníky
- Punčochy, střevíce, pantofle
- Spodní oděv – dlouhá košile
- Krátká košile
- Sukně – polovlněná šerka
- Zástěra – *baborák*
- Šněrovačka
- Kabátek
- Čepec, šátek

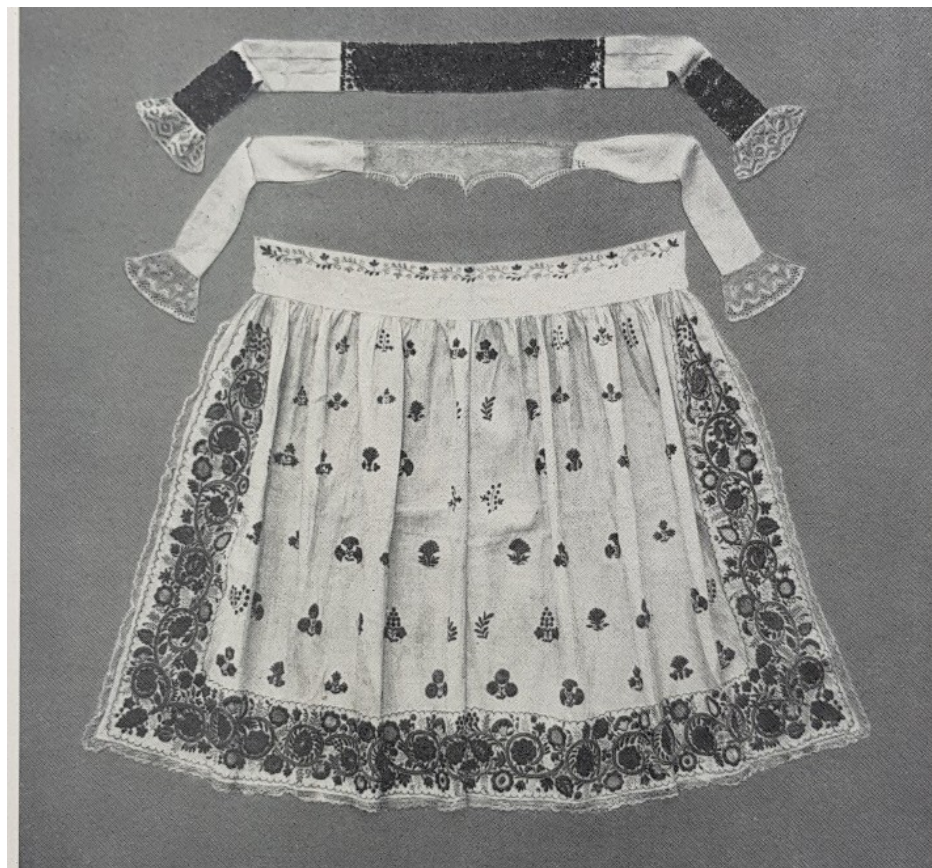
Plzeňsko – ženské oděvní součásti

Šněrovačka a kabátek z Plzeňska
Kožíšek u Plaska, druhá polovina 19. století

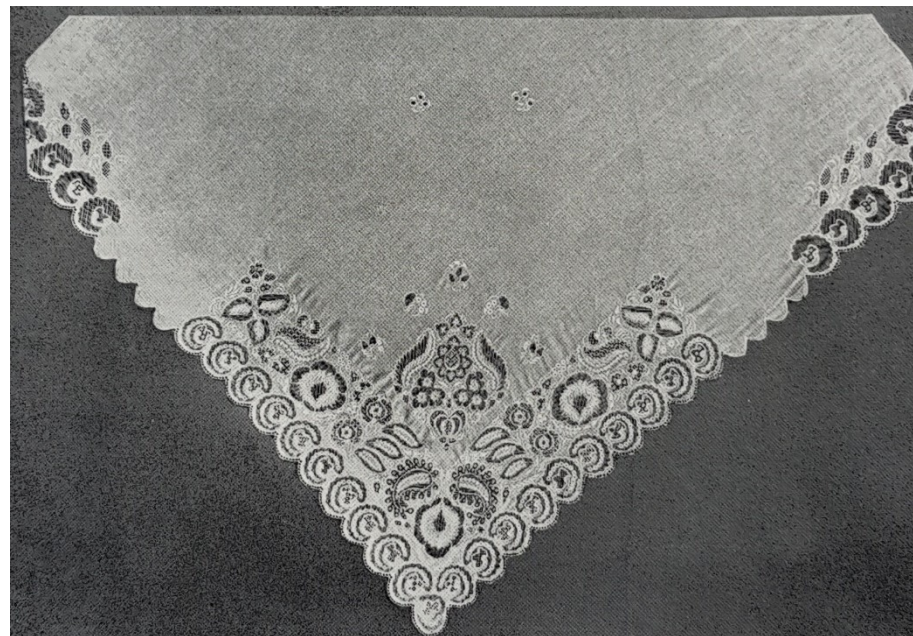

Plzeňsko – ženské oděvní součásti

Čepec a *plínka* ze Stříbrska
Čepec, vínek a zástěra z Plasska,
druhá polovina 19. století

Plzeňsko – ženské oděvní součásti

Čepec z Plzeňska, Plasska a Přešticka

Plena z Plzeňska, druhá polovina 19. století

Plzeňsko – ženské oděvní součásti

Nevěsta z Plzeňska, úprava hlavy, rekonstrukce z počátku 21. století

Plzeňsko – ženské oděvní součásti

Nevěsta z Plzeňska, úprava hlavy, rekonstrukce z počátku 21. století

Prácheňsko – historická perspektiva

A. Pucherna, L. G. Buquoy, 1814, Sedlák a selka z Prácheňska

Prácheňsko – historická perspektiva

Děvče a muž z
Prácheňska, W.
Grüner, 1810-20

Prácheňsko – historická perspektiva

A. Leykum, 1840, Obyvatelé Prácheňska

Prácheňsko – historická perspektiva

A. Gerasch, 1860, sedlák a selka ze Strakonicka

Kozácko, Blata a Doudlebsko – historická perspektiva

Dívky z jižních
Čech, F. Runk,
přelom 18. a
19. století

Kozácko, Blata a Doudlebsko – historická perspektiva

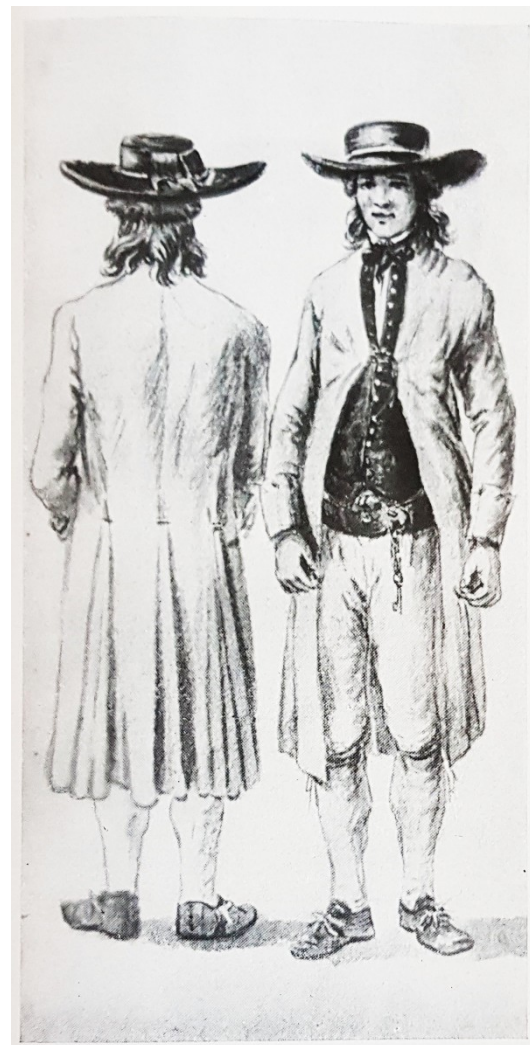

Dívky z jižních
Čech, F. Runk,
přelom 18. a 19.
století

Kozácko, Blata a Doudlebsko – historická perspektiva

Dívky z jižních
Čech, F. Runk,
přelom 18. a 19.
století

Kozácko, Blata a Doudlebsko – historická perspektiva

A. Pucherna, L. G. Buquoy, 1814, Sedlák a selka z Českobudějovicka

Kozácko, Blata a Doudlebsko – historická perspektiva

A. Leykum, 1840, Obyvatelé Českobudějovicka.

Kozácko, Blata a Doudlebsko – historická perspektiva

Žena a děvče z
Blat, W. Malý,
1903

Kozácko, Blata a Doudlebsko – historická perspektiva

Skupina z Doudlebska, ženy z Kozácka, konec 19. století

Kozácko, Blata a Doudlebsko – historická perspektiva

Družička z Blat, ženy z Kozácka, druhá polovina 20. století

Kozácko, Blata a Doudlebsko – historická perspektiva

Dívky z Doudlebska, druhá polovina 20. století

Jižní Čechy – ženské oděvní součásti

- Silueta – rozšířená s přirozeným pasem a proměnlivou délkou sukní od poloviny lýtek po kotníky
- Punčochy, střevíce, pantofle
- Spodní oděv – dlouhá košile
- Krátká košile
- Sukně – polovlněná šerka
- Zástěra – plátno, kartoun, hedvábí
- Šněrovačka a puntem, šněrovačka
- Kabátek – špenzr
- Čepec, šátek, plena

Jižní Čechy – ženské oděvní součásti

Šněrovačka s puntem a šněrovačka bez puntu, jihočeská Blata

Jižní Čechy – ženské oděvní součásti

Plena, čepce a vínky z jihočeských Blat

Jižní Čechy – ženské oděvní součásti

Vlněná zástěra z jihočeských Blat
Plátěná zástěry z Kozácka (Táborska)

Jižní Čechy – skladba mužských oděvních součástí

- Silueta
- přiléhavá se přirozeným pasem a krátkými kalhotami
- Punčochy, vysoké i nízké boty
- Kalhoty – krátké kožené
- Košile
- Vesta
- Kabátek
- Kabát
- Klobouk, kožešinová čepice
- Kožený pás

Jižní Čechy – mužské oděvní součásti

Vesta a kožený pás z jihočeských Blat

Děkuji za pozornost

Martin Šimša, NÚLK, Strážnice